

پازار ایرتسی فی ۱۰ جمادی الآخر ۱۳۳۰

وفی ۱۴ مایس ۱۳۳۱ سنه

|| جمعیت علمیة اسلامیہ نك ناشر افکاریدر ||

صاحب امتیاز :	سر محرر :	مدیر مسئول
فاتح مجیزدرساعلمارندن	فاتح مجیز درساعلمارندن	مکتب قضاء معلمارندن
نصوح افندی زاده	توقالدی	کلیسی
مصطفی عاصم	مصطفی صبری	منیر

مندرجات

مدنیة شرعیہ	محمد عاطف	قسم ادبی
علمانك موقی	ح . حسین	شیخ سنوسینك بیوکلکی
فاسده تبدل سلطنت خبرلری	ابن الرحی	ادبی حقیقتلر :
صانع حقیقی	ابراهم لطفی	قصیده نبوی
تیارولرك اخلاقه تأثیری	علی رضا	لوحه طبعیت
قسم تاریخی	طاهر المولوی	متفرقه
شام فتوحاتی	ابن الرحی	مسابقه من
هند سلطنت ماضیه سی		

اعلان

نسخه سی ۱ غروش

آبونه اجرتی (بوسته اجر نیله برابردر)

ممالك اجنبیه ایچون :
۱۳,۰۰ فرانک
» ۶,۵۰

استانبول وولایات ایچون :
ر سنه لکی ۵۰ غروش
آتی ایلفی ۲۵ »

درج اولن بیان اوراق اعاده ایدلمز

قارئلر مزه

اکثر مقالاته آیات کریمه واحادیث نبویه درج ایدلمش بولندینی نظرا عنباره آلنه رق رعایت سزلیکده بولناکادی رجاولنور .

[توسیع طباعت] محمد حلمی وشرکاسی عدلیه خانی نومرو ۱۹

علمائک موقع سیاسی

۳

مقالات متقدمه مزده قلممک احاطه ایدہ بیلدی قدر علمای اسلامک مجبورت مستعجلہ سیاسہ و علمہ سندن بحث ایتشدک بورادہ ایسہ او وظائف عالیہ نک نہ صلاحیت ایلہ و ناصل ایفا ایدیلہ بیلہ جکی سونیک ایسترز .

منافع شخصہ سنک احتال زوالی قارشیسندہ تیرہ بن بعض ارباب احتراض و اغراض علمای اسلامک سیاست ملیہ بہ قارشامی مصیب اولدینی ادعای خامی کمال جرأتہ و مصرأ واورمقدن چکنیمورلر . بونک قدر حقسز بر سوز اولاماز .

افراد ملتک حائر اولدینی حقوق سیاسہ علمای اسلامک مالک و آئی استعمالہ صلاحیتدار اولماسنی هانکی عقل ایدہ بیلیر ؟ بوکا قائل اولقی منطقسز افک الک غرب بر کوسترمکدر .

فی الحقیقہ سیاست دینک احتراضات ، تزویرات ، بالائیلقی ، اخلاقسزک دینک ایسہ علمائک بو مقولہ چرکاب رزائلدن دامن کشای عصمت اولسنی پک شدتہ آرزو ایدرز . و سواد ظلم و اعتسافی بیضاء عدالت شکندہ کوسترمک ایمچون ارباب تغلبک یدندہ علمائک بازیمجہ شعبہ اولماسنی ایستہ میز . علما قیافتندہ ارباب تبصص و مداهنہ نک تاریخ عنایمزدہ جوچہ امتالہ تصادفی اولنان و ناصیہ عار و حجابی قیزارتنہ حق درجہ دہ اولان مسخرہ لقلرندن ، دالقا و قلقلرندن علمائک مزہ قالسنی منی ایدرز .

فقط ؛ بز : استحقاق منفعت اوزرینہ مؤسس ، فضیلتہ اخلاقہ مقرون بوتون عزت و زہایتیہ برسیاست اسلامیه نک قابلیت انکشافہ قائل وقانیز . سلطان سلیم اول کی بر بادشاه شدت بناہہ بیلہ « بادشاهم ذرہ قدر مخالف شرع شریف حرکتہ مطلع اولورسم خلعتہ فتوی ویریم » قول متجددانہ سیلہ رھگذار شاهانہ یہ چیقان و بوصورتلہ اخلافہ بر نمونہ فضیلت و شجاعت سیاسہ ابراز ایلان

اولسون . و کرک بیوک ، کرک کوچک اولسون مرھانکی کیمسہ امر ایلش ایسہ اوکیمسہ نک بو امرہ امتثال ایتچی شرعاً واجبدر . امتثال ایتدیکي تقدیردہ آیم و کناھکار اولور . فقط خلیفہ نک مباح اولان برشیدن منی ایتسیلہ اوشی منہی اولاماز . چونکہ جناب حق سورہ تحریمدہ بیورمشلردرک : (یا ایہا النبی لم تحرم ما حلال اللہ لک = ای نبی اللہ تعالی نک سکا حلال قیلدینی شیئی نیچون کندیکہ حرام قیلورسک) . بو آیت جلدہ نک تفسیرندہ مفسرین کرامدن (ابوانبرکات عبداللہ النسی) حضرتلری (مدارک انتزیل و حقائق التأویل) نام تفسیر عالیںدہ دیورکہ (جناب حقک حلال و مباح قیلدینی برشین ہیچ برکیمسہ حرام قیلہ ماز) ، بناء علیہ مثلاً شارع تعالی حضرتلری طرفندن مشروع و حلال و مباح قیلنش اولان تعدد زوجہ خلیفہ نک منی ایتسیلہ قطعاً منہی اولماز .

بالادہ عرض اولنان ادلہ و براہین شرعیہ دن مستبان اولیورکہ : شرع شریف اولیای امورہ و بالخاصہ خلیفہ یہ قوانین و حدود شرعیہ دائرہ سندن غایت واسع بر حق و صلاحیت و برمشدرکہ اودائرہ داخلندہ حرکتلرندن ملتک آنلری منہ اصلا حق یوقدر .

فقط حدود و قوانین شرعیہ دن و لوجزیمجہ اولسون براز انحراف و تجاوز ایلدکاری کوریلورسہ هان اولاً اخطار و ارشاد ؛ ثانیاً منع و مؤاخذہ ثالثاً مسئول و محکوم قیامق اوزرہ طرف شریعتدن ملتہ صوک درجہ کنیش مقیاسدہ برحق و صلاحیت و برمشدر .

ایستہ بوصورتلہ شرع شریف حکومتلہ ملت آرہسندہ متوازن قوا وضع ایلہرک حکومتک حقوق ملتہ ، ملتک حقوق حکومتہ تجاوزنی منع و سد ایلش اولیور .

مابعدی وار

اسکایی

محمد عاطف

بونده کوریورز دور استبداده علمیه و وظیفه سنی تمامیہ
ایضا ایدمدی چونکہ امر بالمعروف ، نہی عن المنکر
شرائطندن بریدہ مخاطره و تہلکہ نک بولماسیدر مخاطره
زائل و مرتفع اولدنی آندن اعتباراً بو وظیفہ دینیہ
وجودانیہ ایضا ایتک مجبوری باش کوستر . علمیه ،
شونک بونک انندہ آلت منفعت اولمیه رق و دیگر فرقہ لرک
جریان سیاسیسنہ قائلیه رق مستقلاً بر سیاست تعقیب ایتلی
و وطن اسلامی بی دوشمکہ اولدنی کرداب مہلکہ دن
قورنارمہ ضرف مساعی ایلیدر . بویہ سالم بر بحرای
سیاسی تعقیب ایتدک بوملککت اصلاح اولنہ میہ جنی اعتقاد
دندہ یز . زیرا مملکت مزده شمدیہ بقدر کوریلن فغالقلرک
منبعی اصل جان آله حق نقطه می بوجرای سالدن انحراف
ایدلش اومسیدر دیگرلری ایسہ قفرات قیلنددر .
فاتح درسعاملرندن دمیر حصارلی

حافظ حسین

— — — — —

(فاسدہ تبدل سلطنت خبرلری)

فاس تاربخندن برنبده :

مولای سلطان حمید یحیی نیک جلوسی

خبری مناسبتیہ :

— ❦ —

فاس ومراکش امیراسبقی مولی حسن ۱۳۱۱ سنہ می
ذی الحجہ سنک برنجی کونی وفات ایتش ، رینہ ہنوز ۱۶
یاشندہ کی کنج اوغلی فعال امیدایدلن مولی عبدالعزیزجالس
اولمشیدی . سلطان عبد العزیز ایلک سنہ لرینی کدرسزجہ
مشکلمسزجہ کچرمش ، بدر و اجدادینک تعقیب ایلدنی
سیاستی رہنای حرکت اتحاد ایتشیدی . چوق کچمامش
ایدی کہ طوطدینی مسلکدن انحرافہ فاس سلطنتنہ کندی
رضاسیہ برشرک کتیردی . (مصرلی علی ذکی) . شرک
ذوق سلطنتی اولان بوذات سلطان عبدالعزیز نامنہ اجرای

ارباب علم وعرفانہ تاریخ ملیمزده تصادف ایتک بویہ بر
سیاست حقیرستانہ وعزیمپورانہ کوزل مثاللرکوریورز .
سوسولوغ کچین بعض مبالاستنر بزده دین ایلہ
سیاستک یکدیگرندن تفریق ایدلیس لرومندن کال حرارتلہ
بحث ایدرلر . وبو تفریق بیوک بر مؤثر وعامل ترقی
اولہ جغنی قونفرانس لرنده غزتلرنده سویلرلر . بو بویوک بر
وقوفسزلقدر . زیرا اسلامیتہ دین ایلہ سیاست اولہ بر
امتراج کیمیائی ایلہ مترجدر کہ بونلری یکدیگرندن تفریقہ
قالقنماق ، اسلامیتی اساسندن ہرج ومرج ایتک معادلدر
امور سیاسیہ ومذہبیمی اک زیادہ لاینتک اولان ممالک
ممالک اسلامیہ در . اسلامیت ، قیصرہ عائد اولانی قیصرہ
اعادہ ایدیکز دستوری وضع ایتش دکلددر .

الیوم معمول بہ اولان طقسان اوج قانون اساسی
معدلی دیات اسلامیہ دن انحراف ایتدیکنی مناسبت دوشدکہ
تصریح ایتکدہ کرک محاکم شرعیہ وکرک اصول مشورت
ومشروطیتہ عائد احکامی ہپ اومتبعہ ارجاع ایتدیرمکدہ در
حکومت عثمانیہ نک سیاست داخلہ سنک بر قسمی اولان
حقوق مدنیہ نک مأخذی کتب شرعیہ اولدنی کی حقوق
جزائیہ نک تعزیراتہ عائد موادی ینہ مہما ممکن شرعہ
تقریب ایدلش وادارہ ملکیمہ دائر قوانینک وضعندہ کثرا
سیاست شرعیہ نظر اعتبارہ آئمشدر .

قانون اساسی عثمانی حکومتک دینی دین اسلامدر
دیور دیمک بودآرودہ حرکت ایتک حکومتک وظیفہ سیدر
وبونی تحت مرقبہ بولندبر مق صلاحیتی ، حق الک زیادہ
علمایہ توجہ ایدیور . مشروطیتدہ حکومتی اداره ایدنلر
ہر بری برجریان واجتہادسیاسی وطبیعی اطرافندہ طوپلانمش
فرقلردر . ہانکی جریان سیاسی احرار اکثرت ایدرسہ
حکم وغلبہ اونکدر . بز امین ومطمنترکہ بالادہ بر نبذہ
اشارات ایلدیکمز سیاستہ نوملککت اکثرت عظیمہ می
طرفداردر علما بویہ بر سیاستک اطرافندہ طوپلاعملی
وخلقک افکارینی تنویر ایلیدر . ملتک رفاه وسعادتی